

বিদ্যাসাগর বিশ্ববিদ্যালয় VIDYASAGAR UNIVERSITY

Question Paper

B.A. Honours Examinations 2020

(Under CBCS Pattern)

Semester - V

Subject: SANSKRIT

Paper : DSE 2-T

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

Candiates are required to give their answer in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

(Theatre and Dramaturgy in Sanskrit)

अधोलिखितेषु प्रश्नेषु त्रयाणां प्रश्नानाम् उत्तरं प्रदेयम् :

 $20 \times 3 = 60$

(क) भरतस्य नाट्यशास्त्रानुसारेण रङ्गशालाणां प्रकारभेदाः निर्माणशैली च संक्षेपेण आलोच्यन्ताम्।

(ख) प्रकारभेदोल्लेखपूर्वम् अर्थोपक्षेपकविषयमाश्रित्य एक: प्रबन्ध: लेख्य:।

(ग) कः नाम रसः? रसस्वरूपं वर्णनापूर्वकं रसभेदाः स्पष्टीक्रियन्ताम्।

(घ) भारतीयनाट्यभवनस्य उत्पत्तिः विकाशश्च सयुक्ति संक्षेपेण विव्रियेताम्।

(ङ) को नाम अभिनयः ? स कतिविधः ? के च ते ? तेषां वैशिष्ट्यानि आलोच्यन्ताम्।

(च) टीका लेख्या-सूत्रधार:, आधिकारिकवृत्तम्, मुखसन्धि:, रूपकम्।

বঙ্গানুবাদ

যে কোনো তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

- (ক) ভারতের নাট্যশাস্ত্রানুসারে রঙ্গশালাগুলির প্রকারভেদ ও নির্মাণশৈলী সংক্ষেপে আলোচনা কর
- (খ) প্রকারভেদ উল্লেখপূর্বক অর্থোপক্ষেপক বিষয়ে একটি প্রবন্ধ লেখ।
- (গ) রস কাকে বলে? রসের স্বরূপ বর্ণনা করে রসের ভেদ স্পষ্ট কর।
- (ঘ) ভারতীয় নাট্যভবনের উৎপত্তি ও বিকাশ যুক্তিসহকারে সংক্ষেপে বর্ণনা কর।
- (৬) অভিনয় কি? তা কয়প্রকার ও কি কি? তাদের বৈশিষ্ট্য আলোচনা কর।
- (চ) টীকা লেখ ঃ সূত্রধারঃ, আধিকারিকবৃত্তম, মুখসন্ধি, রূপকম্।

(Tools and Techniques for Computing Sanskrit Language)

अधोलिखितेषु प्रश्नेषु केचन त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः।

- $20 \times 3 = 60$
- १. संस्कृते ध्वनिविज्ञानम् (Sanskrit Phonology) इति विषयमाधारीकृत्य नातिदीर्घः प्रबन्धो लेख्य:
- २. अर्थविज्ञानम् (Semantics) इति विषये निबन्धो विरच्यताम्।
- ३. वाक्यविज्ञानस्य (Syntax) संक्षेपेण परिचयो देय:।
- ४. भाषासंगणनस्य विविधानि उद्देश्यानि आलोचयत।
- ५. भारतीयभाषासंगणनस्योपरि अनुसन्धानं कुर्वाणानां विविधानां संस्थानाम् अवदानं वर्णयत।
- ६. संस्कृतभाषायां शब्दकोशविषये टिप्पणी लेख्या।

বঙ্গানুবাদ

- (ক) সংস্কৃতে ধনিবিজ্ঞান বিষয়ে নাতিদীর্ঘ প্রবন্ধ লেখ।
- (খ) অর্থবিজ্ঞান বিষয়ে নিবন্ধ লেখ।
- (গ) বাক্যবিজ্ঞানের সংক্ষিপ্ত পরিচয় দাও।
- (ঘ) ভাষাসংগণনের বিবিধ উদ্দেশ্য আলোচনা কর।
- (ঙ) ভারতীয় ভাষাসংগণনের উপর অনুসধানে করছে এমন বিবিধ সংস্থার অবদান বর্ণনা কর।
- (চ) সংস্কৃত ভাষায় রচিত শব্দকোশ বিষয়ে টিপ্পনী লেখ।

 $20 \times 3 = 60$